

PODKŁAD (10) *sb m*

o jasne; -ąd, -ad-.

sg *N* podkłąd (8). ◇ *A* podkłąd (1). ◇ *L* podkłądzie (1). ◇ **[pl N podkłądy. ◇ *A* podkłądy.]**

Sł stp, Cn notuje, Linde XVIII w.

1. Miękka podkłądka używana dla złagodzenia twardości przedmiotu (6) :

a. Kładziona na krzesło lub ławę do siedzenia (3) : Esseda, in sella, podclad *BartBydg* 52.

W porównaniu (1): iż gdzye kogo prawdá fwięta iáko zły podkłąd w lube mieysce doćisnie/ iuż fle káždy o to pilnie ftára/ iákoby y rádámi fwemi/ y káždemi pilnościami fwemi zácierał á zátłaczał iá iákoby mogł *RejPos* [323].

a. Materiał służący do wypchania miękkiej podkłądki (1) : Tomentum. Pamft. Podkłąd. *Mymer*¹ 16.

b. Podkłądka sporządzona z wołoku, umieszczana pod siodłem, zabezpieczająca grzbiet konia przed odgnieceniem i otarciem; sagma Calep; instratum equi sub ephipio, scordiscus, stratum coactile equi Cn (3) : á iżby fye [*lekarstwo na sadno*] nie ściéráło síodłem/ [...] tedy dżiuřę w podkłądzie pod síodłem wczuń/ [...] w onę dżiuřę w podkłąd wetkay fkorkeę świeżá záięczá/ áby ná fádnie ściérwilkem/ á nie siercią leżáła *SienLek* 180; Sagma – Pokrowiecz natarcza. [...] Graecis scuti thecam significat wołok, podkłąd. *Calep* 938a.

2. Długa ozdobna kapa okrywająca konia, zakładana między wołokową podkłądkę a siodło; czaprak; subsellium BartBydg (1) : [Koni iż jedni pocztowych nie mieli, Na lada szkapach puścić się nie śmieli; Drugiem się uzdy, siodła zodzięrały, Podkłądy od nich precz poodpadały *Otwin(?)Erot* 119.]

Wyrażenie: »podkłąd siodłowy« (1): Subselium, d(icitu)r ornamentum equi sub sella positum, podkłąd syodlovy *BartBydg* 152b.

3. Żelazna podstawka używana do układania drwa w palenisku; alarium BartBydg, Mymer² (2) : Alarium, vylk, ferrum in foco pro igne, zelyazny podclad *BartBydg* 6b; *Mymer*² 28.

4. Podkłądanie, umieszczanie czegoś pod czymś (1) : Suppositio supponendi actus – Podkłąd. *Calep* [1035]a.

5. [Podstawa pod młyn wodny: Item pro podkłądi ad molendina in Rakowicze RachBonera 1558 92.]

Synonimy: **1.** poduszka; **b.** wołok; **2.** deka, kapa, nastółka; **3.** wilk.